

Dům jako úsporné a komplexní umělecké dílo. Brněnští architekti snoubí funkcionalismus s novými technologiemi

Lucie Ferenc Drugdová

22. 3. 2023 08:56 • 8 min. čtení

[PŘEHRÁT ČLÁNEK](#)

Autor • Archiv Ateliéru Kareš

Díla, která tvoří, nenajdete v galeriích a jejich umění nemůžete obdivovat na výstavách. Přesto práce architektů dotváří vnímání světa, v němž žijeme, vtiskává se do tváří měst a ohleduplně vpisuje odvážné vize do krajiny. Mezi nejvýraznější architektky u nás pak patří ti z brněnského ateliéru Kareš Arch, jenž ve svých projektech citlivě mísí funkcionalistické principy, nejnovější technologie a důraz na soulad s přírodou.

Jednoduché elementární tvary, otevřené vzdušné prostory, velké prosklené plochy a efektivní propojení se zahradou – to jsou typické atributy dnešní moderní architektury. Takové, které ve svých luxusních, a přesto neokázalých stavbách zrcadlí ateliér Kareš Arch. Jejich realizace můžete obdivovat po celém Česku, brněnští architekti už ale navrhovali například i apartmány v Chorvatsku nebo vilu na Korfu.

Designově čisté domy s výhledem do krajiny a atmosférou vily Tugendhat navazují na prvky českého funkcionalismu, s nímž zakladatel a majitel studia, Martin Kareš, získával první zkušenosti u ikony architektury poválečné doby, Ivana Rullera. „Právě čistota linií a zdánlivá jednoduchost funkcionalistických prvků, které dnes působí nadčasově a aktuálně, může v době plné chaosu, spěchu a nepřehledného množství informací navozovat klid, pocit bezpečí a zpřehlednit prostor určený pro vlastní bydlení,“ říká o svých konceptech architekt Martin Kareš.

Nejdřív poznat a potom navrhnout

V přístupu Martina Kareše k architektuře se ale odráží i jeho vlastní postoj k životu, osobní pohled na svět a nastavení hodnot. „Specializujeme se na vily a privátní rezidence, náš přístup ale není založený na materiálu, nýbrž na principech přemýšlení, na jednoduchosti a maximální funkčnosti. Každé zadání od klienta je pro mě matematickým příkladem, v němž nerozhoduje velikost rozpočtu a výše investice. Jde především o důležitost souznění s prostorem, prostředím, krajinou a s ostatními návaznostmi,“ vysvětluje Kareš, jehož komunikace s klienty platí za harmonický proces, na jehož konci stojí nejen estetické, komfortní a funkční stavby, ale mnohdy i pevná přátelství se zákazníky.

Realizace Ateliéru Kareš

DALŠÍCH 10
FOTOGRAFIÍ

„Setkáme se a povídáme si o tom, jak žijí, jak tráví volný čas, zda rodina prožívá volné chvíle doma spolu, či zda preferují soukromí. Bavíme se o tom, zda poslouchají hudbu, co čtou, o barvách, materiálech... Klienti si do ateliéru chodí odpočinout, načerpat nové inspirace, diskutovat a zároveň snít a tvořit společný projekt – sen – vlastní dům,“ vypráví architekt o pravidle, kdy před samotným návrhem musí zájemce o služby ateliéru poznat zblízka, a právě díky důkladné přípravě od nich neuslyšíte, že pokud by stavěli podruhé, udělali by něco jinak. Návrhy architektů z Kareš Arch totiž vždy zohledňují danou osobnost nebo rodinu v kombinaci s jejich konkrétní a jedinečnou představou ideálního bydlení.

Některým věcem sluší tajemství

Lidé, kteří služby brněnského ateliéru vyhledávají, chtějí od prostoru, v němž žijí, přidanou hodnotu, komplexnost, touží po domově, který je uměleckým dílem ukrývajícím v sobě estetično, vysoce kvalitní materiály a vyspělé moderní technologie. Rozhodně ale nejde pouze o byznysmeny. „Spolupracujeme i s rodinami, které si na objekty berou hypotéky a prodávají svoje nemovitosti. Mnozí z našich klientů jsou podnikatelé s drobnými a středními firmami nebo lékaři, k nimž přehledná, čistá a racionální funkcionalistická architektura, právě pro racionalitu jejich profese, patří,“ podotýká Kareš.

Martin Kareš

Je český architekt a vedoucí osobnost brněnského ateliéru Kareš Arch, který se zabývá individuálním rezidenčním bydlením pro soukromé klienty.

Je absolventem Fakulty architektury VUT v Brně, dříve býval členem ateliéru významné osobnosti českého funkcionalismu, profesora Ivana Rullera. Už během studia získal řadu ocenění, jako jsou například Cena Bohuslava Fuchse za nejlepší ročníkový projekt fakulty nebo Cena Státního fondu rozvoje bydlení.

V roce 2003 spoluzaložil vlastní architektonický ateliér Europrojekta, v němž se specializoval na projekci rodinných domů a za svou práci získal ateliér také

několik ocenění – Dům roku, Stavba roku a mnohé další.

Jeho vzory v architektuře jsou Bohuslav Fuchs, Walter Gropius a ze současných architektonických kanceláří pak primárně MVRDV – Architects a Peter Zumthor.

Dnes vede spolu se svými blízkými kolegy Tomášem Kupským a Janou Hrdličkovou ateliér Kareš Arch, jenž se zabývá výhradně individuálním rezidenčním bydlením. Ateliér se opírá o mladý dynamický tým, který postupně obohacují svým přístupem a zkušenostmi noví kolegové, ať už se jedná o oblast projekce stavební inženýring či samotné architektky.

V roce 2021 založil interiérové studio Ego Design, jež se stalo součástí architektonického ateliéru Kareš Arch. Klienti tak mohou využít komplexních služeb od projektu rodinného domu, návrhu interiérů až po samotnou realizaci a autorský dozor. Jeho přáním a snem do budoucna je navrhnout sakrální stavbu či ekumenický prostor, jak sám říká: „Prostor s dalším přesahem.“

Vždy se ale jedná o klienty žijící pro rodinu, pro něž je prioritou soukromí a bezpečí. I proto stavby zvenčí nepůsobí opulentně, ale záměrně nenápadně až skromně a to nejpodstatnější se odehrává až uvnitř domu nebo na zahradě, s níž je dům efektivně propojen pomocí velkých prosklených ploch, jež jsou pro ateliér typické. „Některým věcem sluší tajemství. Tím, které nabízíme my, může být právě prostor domu i pohled na něj ze zahrady,“ říká Kareš.

Pro prvotní návrhy však není podstatné jen poznat zblízka klienty, ale také místo samotné. Architekti z Kareš Arch si tak při koncipování domu zakládají na maximálním respektování polohy a tvaru pozemku i jeho orientace v rámci světových stran. Zákazníci tak dostávají kompletní servis od prvotního dispozičního návrhu a studie přes kontrolu rozpočtu včetně legalizace jejich záměru na stavebním úřadě až po samotnou realizaci stavby včetně koordinace při řešení návrhů zahrady. Právě komplexnost služeb je tak aspektem, kterým ateliér vyniká.

Geotermální vrty, šedá voda i zelené fasády

Klienti ale očekávají od bydlení také přidanou hodnotu v podobě nových technologií nebo soběstačnosti. A tak dostávají svou podobu domy, jež dokonale slouží svým majitelům, ale také plně respektují přírodu, jsou šetrné k životnímu prostředí a plní svou funkci v rovnováze s okolím. I proto v Kareš Arch už několik let navrhují nízkoenergetické objekty s principy domů ostrovního typu. Jejich součástí často bývají

tepelná čerpadla země – voda s geotermálními vrtly, přes které se v zimě dům vyhřívá a v létě reverzním chodem chladí. „Klienty se snažím vždy přesvědčit o tom, že je výhodnější raději postavit menší dům a investovat do vrtů tepelných čerpadel a energeticky úsporného systému stropního chlazení, kdy studený, těžký vzduch padá dolů a teplý, lehký stoupá. V zimě je tak možné stropem jednotlivé místnosti vyhřívát a v létě je naopak chladit, což přinese větší výhody, než když má místnost 20 nebo 25 metrů čtverečních,“ podotýká Kareš.

Dům mezi ruinami. Architektka a umělec vytvořili na břehu Sprévy jedinečný prostor pro svou rodinu i umění

15. 3. 2023 ▪ 7 min. čtení

Samozřejmostí je pak pro brněnské architektky práce s šedou vodou, kdy jsou na pozemku používány nádrže pro retenci odpadních a dešťových vod. Ty se dopouštějí ze studny nebo vrtu a poté vracejí vodu zpět do objektu, kde ji vyčištěnou lze využít v pračce, myčce nebo na splachování toalet.

Estetickými prvky, jež ale výrazně pomáhají zlepšit kvalitu života v objektu a mají význam především pro své ekologické aspekty, jsou pak sukulentní zelené střechy a fasády. Prakticky bezúdržbové „zahrádky“ dokážou redukovat kolísání teplot i vlhkosti během dne, zvyšovat biodiverzitu daného místa, produkovat kyslík i zlepšovat mikroklima v objektu. Navíc pohlcují i hluk z okolí. „Zelená střecha je pro nás již standardem. Čím dál častěji navrhujeme také zelené fasády, které rádi kombinujeme se stěrkami zemitých přírodních barev s nádechem bronzu a okru nebo dále také s kamenným či dřevěným obkladem. Čistě bílá fasáda by totiž v tomto případě působila až příliš výrazně,“ vysvětluje architekt.

Otec architektury byl stavař, matka umění

Pro pocit naprostého splynutí s přírodou a pro maximální propojení interiéru s exteriérem ateliér využívá moderní technologie bezrámových panoramatických zasklení fasád nebo skládacích posuvných systémů. V zimě si tak můžete užívat koupel s pohledem na zasněženou krajinu a během teplých letních dní být součástí zahrady.

Tým Martina Kareše se ale specializuje také na velmi efektivní zasklení rohů či na celoskleněné stěny zasouvané do podlahy. Kromě již tradičního umístění fotovoltaických panelů na střechu se právě u velkoformátového zasklení nabízí integrovat články přímo do skel prostřednictvím fólií. „Je to další přidaná hodnota. Fólie používáme vždy v kombinaci s fotovoltaickou elektrárnou na střeše, přičemž na viditelné střechy fotovoltaiky neumísťujeme, aby vizuálně nerušily,“ vysvětluje.

Jelikož se podstatná část samotného návrhu rozeznívá až uvnitř vil, je součástí ateliéru také interiérové studio Ego Design, které má za úkol umocnit jedinečnou ideu každého projektu. Přidanou hodnotou domů od brněnského ateliéru je ale také umění v zahradě i uvnitř domů. „Architektura byla s uměním odnepaměti blízce propojena. Vždy rád říkám, že otec architektury byl stavař, matka byla umění a jejich dítětem je architektura. A také ve veřejném prostoru by umění mělo hrát nezastupitelnou roli, protože pokud ne, stanou se z nás stroje bez vnímání krásna. My se snažíme klientům, kteří se v umění tolik neorientují, radit, ukazovat jim díla, která by se nám do interiéru i exteriéru líbila, pro inspiraci jim také doporučujeme výstavy nebo je propojujeme přímo s konkrétními umělci,“ vysvětluje architekt.

Článek vznikl ve spolupráci s ateliérem Kareš Arch.

[#architektura](#) [#architekti](#) [#design](#) [#BeNative](#)

Reklama | Předplatné HN+ je zcela bez reklam.